

Innhold

Forord	5
Kapittel 1	
Teori og empiri - spørsmål og fakta	13
1.1 Beskrivelse, forklaring og prediksjon	14
1.2 Hvorfor metode?	15
1.3 Gyldighet og troverdighet	16
1.4 Bokens oppbygging	18
Kapittel 2	
Metode - en pragmatisk tilnærming	21
2.1 Ontologi, epistemologi og metode	22
2.2 Positivistisk tilnærming	24
2.3 Fortolkningsbasert tilnærming	27
2.4 Finnes en tredje vei?	31
2.5 Metode - en pragmatisk tilnærming	34
2.6 Oppsummering og konklusjon	41
Kapittel 3	
Etiske og praktiske avveininger	45
3.1 Etiske aspekter i forholdet mellom forsker og undersøkt	45
3.2 Om forholdet mellom forsker og oppdragsgiver	53
3.3 Etiske dilemma i forholdet mellom forsker og samfunn	55
3.4 Å studere egen organisasjon	56
3.5 Praktiske aspekter	58

Del 1

DE INNLEDENDE FASER I EN EMPIRISKUNDERSØKELSE 61

Kapittel 4

Gangen i en undersøkelsesprosess 63

4.1 De felles fasene 63

4.2 Den kvalitative tilnærmingen 65

4.3 Den kvantitative tilnærmingen 65

4.4 Tolkningsfasen - felles for begge tilnærminger 66

4.5 En grafisk oversikt over fasene i undersøkelsesprosessen 67

Kapittel 5

Undersøkelsens første fase: utvikling av problemstilling 71

5.1 Hva skjer når vi velger problemstilling? 72

5.2 Innholdet i en problemstilling 72

5.3 Hvordan skal jeg arbeide for å utvikle en problemstilling? 75

5.4 Krav til problemstillingen 77

5.5 Analyse av problemstillingen 78

Kapittel 6

Undersøkelsens andre fase: valg av undersøkelsesdesign 89

6.1 Statistisk og teoretisk generalisering 89

6.2 Kausalitet 92

6.3 Casestudier 97

6.4 Utvalgsundersøkelser 105

6.5 Det eksperimentelle designet 113

6.6 Kombinasjon av ulike design 121

6.7 Sammenheng mellom type problemstilling og valg av undersøkelsesdesign 122

Kapittel 7

Undersøkelsens tredje fase: Hva slags data skal vi samle inn? 125

7.1 Hva er forskjellen på tall og ord? 125

7.2 Grad av pre-strukturering - den store forskjellen mellom tall og ord 127

7.3 Fordeler og ulemper knyttet til kvalitative data 129

7.4 Fordeler og ulemper knyttet til en kvantitativ tilnærming 134

7.5 En skjematisk oppsummering 137

7.6 Kombinasjon av ulike data 138

7.7	Primær- eller sekundærdata?	139
7.8	Kvantitativ og kvalitativ metode	140

Del 2

DET KVALITATIVE UNDERSØKELSESOPPLEGGET	143
---	------------

Kapittel 8

Undersøkelsens fjerde fase: innsamling av kvalitative data	145	
8.1	Det åpne individuelle intervjuet	146
8.2	Fokusgruppeintervjuet	159
8.3	Observasjon	165
8.4	Dokumentundersøkelser	170
8.5	Kvalitative datainnsamlingsmetoder – en oppsummering	172

Kapittel 9

Undersøkelsens femte fase: Hvordan skal vi velge ut enheter?	177	
9.1	Utvalg av personer til individuelle intervjuer	178
9.2	Fokusgrupper – sammensetning av grupper	184
9.3	Observasjon – utvalg av situasjoner	186
9.4	Utvalg av kilder til dokumentundersøkelser	187
9.5	Hvor mange skal undersøkes?	192
9.6	Utvalg til kvalitative undersøkelser – en oppsummering	193

Kapittel 10

Undersøkelsens sjette fase: Hvordan skal vi analysere datamaterialet?	197	
10.1	Dokumentasjon	200
10.2	Utforskning av data	205
10.3	Innholdsanalyse	207
10.4	Prosessanalyse	217
10.5	Fra det spesielle til det generelle (og tilbake igjen)	222

Kapittel 11

Undersøkelsens syvende fase:		
Hvor gode er de konklusjonene vi har trukket?	227	
11.1	Intern gyldighet	228
11.2	Overførbarhet (ekstern gyldighet)	237
11.3	Pålitelighet (reliabilitet)	241
11.4	Forskningens kvalitet	246

Del 3

DET KVANTITATIVE UNDERSØKELSESOPPLEGGET 249

Kapittel 12

Undersøkelsens fjerde fase:

Hvordan skal vi samle inn kvantitativ informasjon? 251

12.1 Operasjonalisering 252

12.2 Hvordan skal vi utforme spørsmål og svar? 256

12.3 Hvordan skal vi samle inn informasjonen? 276

Kapittel 13

Undersøkelsens femte fase: Hvordan skal vi foreta utvalg av enheter? 289

13.1 Populasjon og utvalg 289

13.2 Frafall 290

13.3 Fra teoretisk til faktisk populasjon: avgrensning av enhetene 291

13.4 Fra teoretisk til faktisk populasjon: ufullstendige populasjonslister
- *fracfall 1* 293

13.5 Fra faktisk populasjon til teoretisk utvalg - *fracfall 2* 294

13.6 Problemet med ikke-svar - *fracfall 3 og 4* 306

Kapittel 14

Undersøkelsens sjette fase: Hvordan skal vi analysere den informasjonen vi får inn? 313

14.1 Koding av spørreskjemaer 313

14.2 Univariat analyse - svarfordelingen på ett spørsmål 316

14.3 Bivariat analyse - samvariasjon mellom to variabler 330

14.4 Hvordan skal vi analysere åpne spørsmål? 347

Kapittel 15

Undersøkelsens syvende fase: Hvor gode er de konklusjonene vi har trukket? . 351

15.1 Begrepsmessig gyldighet 351

15.2 Validering av sammenhenger 358

15.3 Ekstern gyldighet 363

15.4 Er resultatene pålitelige? 377

15.5 Nivåfeilslutninger 383

15.6 Avslutning 385

Del 4	
DRØFTING OG PRESENTASJON AV FUNN	387
Kapittel 16	
Undersøkelsens åttende fase: Drøfting og presentasjon av funn	389
16.1 Substansiell og metodologisk drøfting	389
16.2 Substansiell drøfting – kobling av funn og teori	391
16.3 Presentasjon av funn	396
16.4 Avslutning	403
Litteratur	405
Noter	417
Figurer	419
Tabeller	423
Stikkordregister	427